AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2005. december 14. *

A T-383/00. sz. ügyben,

a **Beamglow Ltd** (St Ives, Cambs [Egyesült Királyság], képviseli: D. Waelbroeck ügyvéd; kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek,

az **Európai Parlament** (képviselik: R. Passos és K. Bradley, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: S. Marquardt és M. Bishop, meghatalmazotti minőségben)

és

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: P. Kuijper, C. Brown és E. Righini, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperesek ellen

* Az eljárás nyelve: angol.

támogatja:

a **Spanyol Királyság** (képviselik kezdetben: R. Silva de Lapuerta, később: E. Braquehais Conesa, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó,

azon károk megtérítése iránt benyújtott keresete tárgyában, amelyeket állítólag az a vámpótlék okozott, amelynek az Amerikai Egyesült Államok általi kivetését a felperes nyomtatott és díszített összehajtható kartondobozainak behozatalára a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) Vitarendezési Testülete annak megállapítását követően engedélyezte, hogy a közösségi banánbehozatali rendszer összeegyeztethetetlen a WTO-t létrehozó egyezményhez mellékelt megállapodásokkal és jegyzőkönyvekkel,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (nagytanács),

tagjai: B. Vesterdorf elnök, P. Lindh, J. Azizi, J. Pirrung, H. Legal, R. García-Valdecasas, V. Tiili, J. D. Cooke, A.. W. H. Meij, M. Vilaras és N. J. Forwood bírák,

hivatalvezető: H. Jung,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. május 26-i tárgyalásra

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

1 A Bizottság 1994. április 15-én aláírta a többoldalú kereskedelmi tárgyalások uruguayi fordulójának záróokmányát, a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó megállapodást, valamint valamennyi megállapodást és egyezményt, amelyek a WTO-t létrehozó egyezmény 1-4. mellékletében szerepelnek (a továbbiakban: WTO-egyezmények).

2 Ezen aláírást követően a Tanács elfogadta az Uruguayi Forduló többoldalú tárgyalásai (1986-1994) során elért megállapodásoknak az Európai Közösség hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében az Európai Közösség nevében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozatot (HL L 336., 1. o.).

3 A WTO-t létrehozó egyezmény szerint a szerződő felek olyan megállapodásokat szándékoztak kötni, amelyek „kölcsönös[ek] és kölcsönösen előnyös[ek], a vámok és más kereskedelmi akadályok lényeges csökkentésére és a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokban meglévő hátrányosan megkülönböztető elbánás felszámolására [irányulnak]".

4 A WTO-t létrehozó egyezmény II. cikkének 2. bekezdése elrendeli:

„Az 1., 2. és 3. mellékletekben szereplő megállapodások és kapcsolódó jogi szabályozások [...] a jelen Egyezmény szerves részét alkotják, minden Tagra nézve kötelezőek."

5 A WTO-t létrehozó egyezmény „Vegyes rendelkezések" című XVI. cikkének 4. bekezdésében így rendelkezik:

„Minden Tag biztosítja törvényeinek, rendelkezéseinek és közigazgatási eljárásainak összhangját a mellékelt Megállapodások szerinti kötelezettségeivel."

6 Emellett a WTO-t létrehozó egyezmény 2. mellékletében szereplő, a vitarendezés szabályairól és eljárásairól szóló egyetértés (a továbbiakban: vitarendezési egyetértés) kifejti az „Általános rendelkezések" címet viselő 3. cikke 2. pontjának utolsó mondatában:

„A [Vitarendezési Testület] ajánlásai és határozatai az idetartozó egyezményekben lefektetett jogokhoz és kötelezettségekhez sem hozzá nem tehetnek, sem el nem vehetnek azokból."

7 A vitarendezési egyetértés 3. cikkének 7. pontja értelmében:

„Valamely eljárás megindítása előtt a Tagnak meg kell ítélnie, hogy vajon az ezen eljárások szerinti kezdeményezés gyümölcsöző lesz-e. A vitarendezési mechanizmus célja, hogy a vitákra pozitív megoldást biztosítson. Egyértelműen a vitában részt vevő felek számára kölcsönösen elfogadható és az idetartozó egyezményekkel összhangban álló megoldásokat kell előnyben részesíteni. Kölcsönösen elfogadható megoldás hiányában a vitarendezési mechanizmus célja rendszerint az, hogy biztosítsa az érintett intézkedések visszavonását, amennyiben úgy találják, hogy ezek nem állnak összhangban bármely idetartozó egyezmény rendelkezéseivel. A kompenzációs rendelkezéshez csak akkor lehet fordulni, ha az intézkedés azonnali visszavonása gyakorlatilag megvalósíthatatlan, illetve ideiglenes intézkedésként, az idetartozó egyezménnyel összhangban nem álló intézkedés visszavonásáig. A jelen Egyetértés a vitarendezési eljárást felhívó Tag számára végső lehetőségként az idetartozó egyezmények szerinti engedmények vagy más kötelezettségek diszkriminatív módon történő felfüggesztését teszi lehetővé a másik Taggal szemben, függően attól, hogy a [Vitarendezési Testület] az ilyen intézkedést jóváhagyja-e."

8 A vitarendezési egyetértés 7. cikke előírja, hogy a vizsgálóbizottságok ténymegállapításokat tesznek, amelyek segítik a Vitarendezési Testületet (a továbbiakban: DSB) ajánlásainak megtételében vagy határozatok meghozatalában. A vitarendezési egyetértés 12. cikkének 7. pontja szerint, ha a vitában részt vevő felek nem tudtak kölcsönösen kielégítő megoldást kialakítani, a vizsgálóbizottság írásos jelentés formájában nyújtja be ténymegállapításait a DSB-nek.

9 A vitarendezési egyetértés 17. cikke előírja egy állandó Fellebbezési Testület DSB általi létrehozását, amely a bizottságban tárgyalt esetekkel kapcsolatos fellebbezéseket hallgatja meg.

10 A vitarendezési egyetértés 19. cikke szerint, ha a vizsgálóbizottság vagy a Fellebbezési Testület arra a következtetésre jut, hogy egy intézkedés nem felel meg valamely WTO-egyezménynek, ajánlja, hogy az érintett Tag hozza összhangba intézkedéseit az adott egyezménnyel. Az ajánlásain túl, a vizsgálóbizottság, illetve a Fellebbezési Testület javaslatokat tehet az érintett Tagnak az ajánlások megvalósítására.

11 A vitarendezési egyetértés „Az ajánlások és határozatok végrehajtásának felügyelete" című 21. cikkének 1. pontja szerint a minden Tag számára előnyös, hatékony vitarendezés biztosítása érdekében alapvető a DSB ajánlásainak vagy határozatainak azonnali betartása.

12 A vitarendezési egyetértés 21. cikkének 3. pontja szerint, ha a gyakorlatban nem lehetséges az ajánlások és határozatok azonnali alkalmazása, az érintett Tag ésszerű időtartamot kap ennek megtételére, amelyet adott esetben választottbíróság határoz meg.

13 Ha véleménykülönbség merül fel az ajánlások és határozatok betartására teendő intézkedések megtörténte vagy a WTO-megállapodásokkal való összhangja kapcsán, a vitarendezési egyetértés 21. cikkének 5. pontja kifejti, hogy az ilyen vitákat e vitarendezési eljárások igénybevétele útján kell eldönteni, beleértve, ahol ez lehetséges, az eredeti vizsgálóbizottság igénybevételét.

14 A vitarendezési egyetértés 21. cikkének 6. pontja szerint a DSB felügyeli az elfogadott ajánlások vagy határozatok végrehajtását. Hacsak a DSB nem dönt másképpen, az ajánlások vagy határozatok végrehajtásának kérdését a DSB ülésének napirendjére kell tűzni az ésszerű időtartam meghatározását követő hat hónapon belül, és mindaddig a DSB napirendjén kell tartani, amíg megoldás nem születik az ügyben.

15 A vitarendezési egyetértés „Kompenzáció és engedmények felfüggesztése" című 22. cikke elrendeli:

„1. A kompenzáció és engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése ideiglenes intézkedések, amelyeket akkor lehet igénybe venni, ha az ajánlásokat és határozatokat ésszerű időtartamon belül nem hajtják végre. Mindazonáltal sem a kompenzáció, sem az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése nem részesíthető előnyben az intézkedésnek az idetartozó egyezményekkel való összhangba hozatalát kívánó ajánlás teljes végrehajtásával szemben. A kompenzáció önkéntes, és ha megadják, összhangban kell lennie az idetartozó egyezményekkel.

2. Ha az érintett Tag az idetartozó egyezményekkel össze nem egyeztethetőnek talált intézkedését nem tudja megfeleltetni, vagy a 21. cikk 3. pontjában meghatározott ésszerű időszakon belül azt az ajánlásokkal és határozatokkal másképpen összhangba hozni, az ilyen Tagnak, kívánságra, az ésszerű időszak lejártánál nem később tárgyalásokat kell kezdenie bármely féllel a vitarendezési eljárás szerint, kölcsönösen elfogadható kompenzáció kialakításának céljából. Ha kielégítő kompenzációról az ésszerű időszak lejártától számított 20 napon belül nem sikerül megállapodni, bármely, a vitarendezési eljárást igénybe vevő fél felhatalmazást kérhet a DSB-től, hogy az érintett Taggal szemben felfüggessze az idetartozó egyezmények szerinti engedmények vagy más kötelezettségek alkalmazását.

3. Annak megítélésében, hogy milyen engedmények és más kötelezettségek kerüljenek felfüggesztésre, a panaszos fél az alábbi elveket és eljárásokat köteles alkalmazni:

a) általános elv az, hogy a panaszos fél először ugyanabban a szektor(ok)ban függessze fel az engedményeket vagy más kötelezettségeket, amelyben a

vizsgálóbizottság vagy a Fellebbezési Testület a szerződésszegést, vagy az előnyök hatálytalanítását vagy gyengítését megállapította;

b) amennyiben az adott fél úgy ítéli meg, hogy az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése ugyanazon szektor(ok) vonatkozásában nem alkalmazható vagy nem hatékony, ugyanazon egyezmény más szektorában is törekedhet engedmények vagy egyéb kötelezettségek felfüggesztésére;

c) amennyiben az adott fél úgy ítéli meg, hogy az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése nem alkalmazható, vagy nem hatékony ugyanazon egyezmény más szektoraiban, és a körülmények kellően komolyak, törekedhet egyéb idetartozó egyezményekben foglalt engedmények és más kötelezettségek felfüggesztésére;

[...]

4. Az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztési mértékének, amelyre a DSB felhatalmazást ad, azonosnak kell lennie az előnyök hatálytalanításának vagy gyengítésének mértékével.

[...]

6. A fenti 2. pontban leírtak esetén a DSB kívánságra felhatalmazást ad az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztésére az ésszerű időtartam lejáratától számított 30 napon belül, kivéve, ha a DSB konszenzussal a kérést

elutasító döntést hoz. Mindazonáltal, ha az érintett Tag ellenzi a javasolt felfüggesztés mértékét, vagy nehezményezi, hogy a fenti 3. pontban leírt elveket és eljárásokat nem követték [...], az engedmények vagy más kötelezettségek visszavonására felhatalmazást kérő panaszos fél esetében az ügyet választottbíróság elé kell utalni. Az ilyen választottbírósági eljárást az eredeti vizsgálóbizottság folytatja le, ha tagjai rendelkezésre állnak, vagy olyan választottbíró, akit a Vezérigazgató nevez ki. Az eljárást az ésszerű időtartam lejártától számított 60 napon belül kell lefolytatni. A választottbírósági eljárás ideje alatt engedmények vagy más kötelezettségek nem függeszthetők fel.

7. A fenti 6. pont értelmében tevékenykedő választottbíró nem vizsgálja a felfüggesztendő engedményeket vagy más kötelezettségeket, de eldönti, hogy vajon az ilyen felfüggesztés mértéke azonos-e az előnyök hatálytalanításának vagy gyengítésének mértékével. [...] A felek véglegesként kötelesek elfogadni a választottbíró döntését, és az érintett felek nem kérhetnek második választottbírósági eljárást. A DSB-t a választottbíró azonnal tájékoztatja döntéséről. A DSB kérésre felhatalmazást ad az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztésére, amennyiben a kérés megfelel a választottbírói döntésnek, kivéve, ha a DSB konszenzussal úgy dönt, hogy visszautasítja a kérést.

8. Az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztése ideiglenes, és csak addig alkalmazandó, amíg az idetartozó egyezményeknek nem megfelelő intézkedéseket megszüntetik, vagy ha az a Tag, amelynek alkalmaznia kell az ajánlásokat és határozatokat, megoldást nem talál az előnyök hatálytalanítására vagy gyengítésére vonatkozóan, illetve amíg kölcsönösen kielégítő megoldást nem érnek el. A [vitarendezési egyetértés] 21. cikk 6. pontjának megfelelően a DSB folyamatosan megfigyelés alatt tartja az elfogadott ajánlások vagy határozatok végrehajtását, beleértve azokat az eseteket is, amikor kompenzációra vagy engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztésére került sor, de az intézkedésnek az idetartozó egyezményekkel való összhangba hozatalát előirányzó ajánlásokat nem hajtották végre.

[...]"

A jogvita alapját képező tényállás

16 A Tanács 1993. február 13-án elfogadta a banánpiac közös szervezéséről szóló, 404/93/EGK rendeletet (HL L 47., 1. o., a továbbiakban: banán-KPSZ). A harmadik országokkal való kereskedelem e rendelet IV. címe által bevezetett rendszere kedvező rendelkezéseket tartalmazott egyes afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS) esetében, amelyek az 1989. december 15-én aláírt negyedik AKCS–EGK egyezmény (HL 1991, L 229., 3. o.) aláírói voltak.

17 Az 1996 szeptemberében a DSB-hez számos WTO-tag – köztük Ecuador és az Egyesült Államok – által benyújtott panaszok alapján a vitarendezési egyetértés rendelkezéseinek megfelelően kialakított vizsgálóbizottság 1997. május 22-én benyújtotta jelentését az AKCS-banánok behozatali rendszerének a Közösség által a WTO-egyezményekben vállalt kötelezettségekkel való összeegyeztethetetlenségről. A vizsgálóbizottság által készített jelentések emellett ajánlották, hogy az DSB kérje fel a Közösséget, hogy ezt a rendszert hozza összhangba a WTO-egyezmények alapján őt terhelő kötelezettségekkel.

18 A Közösség fellebbezése nyomán az Állandó Fellebbezési Testület 1997. szeptember 9-én lényegében megerősítette a vizsgálóbizottság következtetéseit, és azt ajánlotta, hogy az DSB kérje fel a Közösséget, hogy a vitás közösségi rendelkezéseket hozza összhangba a WTO-egyezményekkel.

19 A DSB 1997. szeptember 25-én elfogadta a vizsgálóbizottság és a Fellebbezési Testület jelentéseit.

20 A Bizottság 1997. október 16-án a vitarendezési egyetértés 21. cikkének 3. pontja alapján tájékoztatta az DSB-t, hogy teljes mértékben eleget fog tenni nemzetközi kötelezettségeinek.

21 A panaszos államok 1997. november 17-én kérték a vitarendezési egyetértés 21. cikke 3. pontjának c) alpontja alapján, hogy választottbíróság határozza meg az ésszerű határidőt, amelyen belül a Közösség köteles megfelelni kötelezettségeinek.

22 Az 1998. január 7-én kihirdetett választottbírósági határozattal a kijelölt választottbíróság az 1997. szeptember 25. és 1999. január 1. közötti időszakot jelölte ki.

23 Azáltal, hogy elfogadta a 404/93 rendeletet módosításáról szóló, 1998. július 20-i 1637/98/EK rendeletet (HL L 210., 28. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 23. kötet, 304. o.), a Tanács módosította a harmadik államokkal folytatott banánkereskedelem rendszerét.

24 Az 1637/98 rendelet preambuluma rámutat:

„(1) [...] számos módosítás szükséges a 404/93/EGK rendelet IV. címében foglalt, a harmadik országokkal való kereskedelemről szóló rendelkezésekben;

(2) [....] a Közösség a Kereskedelmi Világszervezetnek (WTO) és a Negyedik AKCS-EK Egyezményt aláíró országoknak tett nemzetközi kötelezettségvállalásait be kell tartani, miközben teljesíteni kell a [AKCS-] banánpiac közös szervezésének céljait;

[...]

(9) [...] mivel e rendelet működését meg kell vizsgálni a megfelelő próbaidő után;

[...]"

25 A Bizottság 1998. október 28-án elfogadta a közösségi banánimport rendszerét illetően a 404/93 rendelet alkalmazásának részletes szabályairól szóló, 2362/98/EK rendeletet (HL L 293., 32. o.). Ez a szöveg tartalmazza a harmadik országokkal folytatott banánkereskedelem új rendszerének végrehajtásához szükséges valamennyi rendelkezést, beleértve a részletes szabályok nagyon rövid időn belüli hatálybalépése által indokolt átmeneti intézkedéseket.

26 Mivel úgy vélte, hogy a Közösség a WTO-egyezmények és az 1997. szeptember 25-i DSB határozat megsértésével az előző rendszer jogellenes elemeinek fenntartására irányuló banánbehozatali rendszert vezetett be, az Amerikai Egyesült Államok 1998. november 10-én közzétette a *Federal Register*-ben a Közösség tagállamaiból származó azon termékek ideiglenes listáját, amelyeket megtorló intézkedésként behozatali vámpótlékkal kívánt sújtani.

27 Az Amerikai Egyesült Államok a 1998. december 21-én bejelentette, hogy 1999. február 1-jétől, de legkésőbb 1999. március 3-tól 100%-os vámot szándékozik kivetni az amerikai hatóságok által összeállított listán szereplő közösségi termékek behozatalára.

28 Az Amerikai Egyesült Államok 1999. január 14-én felhatalmazást kért a DSB-től, a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 2. pontja alapján, hogy a Közösséggel és annak tagállamaival szemben 520 millió amerikai dollár (USD) összegű kereskedelmi forgalom vonatkozásában felfüggessze az 1994-es általános vám-és kereskedelmi egyezmény (GATT) és a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény (GATS) szerinti vámengedmények és más kötelezettségek alkalmazását.

29 Az DSB 1999. január 25-től február 1-ig tartó gyűlése során a Közösség vitatta ezt az összeget, mivel nem felelt meg az Amerikai Egyesült Államokat ért azon hátrányoknak, amelyek az előnyök hatálytalanításából vagy gyengítéséből származtak, és azt állította, hogy nem tartották be a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 3. pontjában meghatározott elveket és eljárásokat.

30 Az DSB 1999. január 29-én a Közösség kérelmére úgy határozott, hogy a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 6. pontja alapján e kérdést választottbírósági eljárás lefolytatása céljából az eredeti vizsgálóbizottság elé utalja, és felfüggesztette az Amerikai Egyesült Államok felhatalmazás iránti kérelmét a megtorló intézkedésként kivethető vám engedélyezett mértékének meghatározásáig.

31 Az amerikai hatóságok 1999. március 3-án az általuk összeállított újabb listán szereplő termékek közösségi exportőreit a behozott termékek értéke 100%-ának megfelelő bankgarancia letételére kötelezte.

32 A választottbíróság 1999. április 9-én egyrészt a banánok új behozatali rendszerének számos rendelkezését az WTO-egyezmények rendelkezéseivel ellentétesnek ítélte, évi 191,4 millió USD-ben határozta meg az Egyesült Államok által az előnyök

hatálytalanítása vagy gyengítése miatt elszenvedett hátrány mértékét, másrészt pedig megállapította, hogy az 1994-es GATT szerinti vámkedvezmények és más kötelezettségek alkalmazásának ezen állam általi, a Közösséggel és annak tagállamaival szemben legfeljebb 191,4 millió USD összegű kereskedelmi forgalomra vonatkozó felfüggesztése áll összhangban a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 4. pontjával.

33 Az Amerikai Egyesült Államok 1999. április 7-én kérte az DSB-t, hogy a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 7. pontja alapján hatalmazza fel behozatali vám kivetésére ezen összeg erejéig.

34 A United States Trade Representative (az Amerikai Egyesült Államok kereskedelmi különmegbízottja, a továbbiakban: különmegbízott) 1999. április 9-i sajtóközleményében kihirdette a 100%-os behozatali vámmal terhelt termékek listáját. Az Ausztriából, Belgiumból, Finnországból, Franciaországból, Németországból, Görögországból, Írországból, Olaszországból, Luxemburgból, Portugáliából, Spanyolországból, Svédországból vagy az Egyesült Királyságból származó termékek e listáján többek között szerepelt az „összehajtható doboz, láda és tok, a hullámpapírból vagy -kartonból készültek kivételével". Jelezték, hogy a kereskedelmi különmegbízott a *Federal Register*-ben közzéteszi a 100%-os vám bevezetéséről szóló határozatot, és hogy 1999. március 3-ra szándékozik kitűzni a vámkivetés hatálybalépésének időpontját.

35 Ezt a határozatot, amelyet 1999. április 19-én tettek közzé a *Federal Register*-ben (64. kötet, 74. sz., 19209–19211. o.), az 1974-es Trade Act 301. cikke alapján fogadták el, amely szerint a kereskedelmi különmegbízott felhatalmazás alapján intézkedik, amennyiben megállapítja, hogy megsértették az Amerikai Egyesült Államokat valamely kereskedelmi megállapodás alapján megillető jogokat.

36 A fent hivatkozott intézkedés „Hatálybalépés időpontja" rovata szerint „[a kereskedelmi különmegbízott] úgy határozott, hogy a 100%-os értékvám 1999. április

19-i hatállyal alkalmazandó az 1999. március 3-án vagy azt követően szabad forgalomba bocsátott, vagy a vámraktárból szabad forgalomba bocsátás céljából kivett termékekre".

37 Az Ecuador által 1998. december 18-án benyújtott kérelemre létrehozott vizsgálóbizottság a vitarendezési egyetértés 25. cikke 5. pontjának megfelelően 1999. április 6-án szintén megállapította, hogy a banánbehozatal új közösségi rendszere összeegyeztethetetlen a WTO-egyezmények rendelkezéseivel. A DSB 1999. május 6-án jóváhagyta a vizsgálóbizottság jelentését.

38 Az DSB 1999. április 19-én felhatalmazta az Amerikai Egyesült Államokat, hogy a Közösségből származó behozatal vonatkozásában vámot vessen ki 191,4 millió USD összegű éves kereskedelmi forgalom erejéig.

39 A Közösség 1999. május 25-én megtámadta a WTO testületei előtt az amerikai megtorló intézkedéseket az 1999. március 3. és április 19. közötti időszak vonatkozásában, többek között azok 1999. március 3-i hatálybalépése miatt.

40 Mivel az amerikai vámpótlék ez utóbbi időpontban való hatálybalépése ellentétes volt a vitarendezési egyetértés rendelkezéseivel a Közösség kérelme alapján eljáró vizsgálóbizottság 1999. április 19-re változtatta ezen intézkedés hatálybalépésének napját.

41 A valamennyi érdekelt fél részvételével zajló tárgyalások keretében a Közösség az új banán-KPSZ módosítását javasolta. E módosításokat a 404/93 rendelet módosításáról szóló, 2001. január 29-i 216/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 31., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 31. kötet, 226. o.) vezette be.

42 A 216/2001 rendelet preambuluma szerint:

„(1) Számos szoros kapcsolat alakult ki a szállító országokkal és más érdekelt felekkel a 404/93/EGK rendelet által létrehozott behozatali rendszerből adódó viták rendezése, és a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) vitarendezési rendszere keretében felállított különleges csoport [helyesen: vizsgálóbizottság] következtetéseinek figyelembevétele érdekében.

(2) A Bizottság által előterjesztett valamennyi lehetőség elemzése azt mutatja, hogy középtávon egy megfelelő vámtétel, az AKCS-országokból történő behozatal esetén pedig kedvezményes vámtétel alkalmazásán alapuló behozatali rendszer létrehozása jelenti a legjobb biztosítékot arra, hogy egyrészt a közösségi termelés és a fogyasztói igények tekintetében a piac közös szervezésének kitűzött céljai megvalósuljanak, másrészt pedig a nemzetközi kereskedelmi szabályokat tiszteletben tartsák és a további vitákat meg lehessen előzni.

(3) Egy ilyen rendszert mindenesetre a Közösség partnereivel folytatott, a WTO eljárásainak és különösen [a... GATT] XXVIII. cikkének megfelelő tárgyalások befejeztével lehet bevezetni. A tárgyalások eredményét jóváhagyásra be kell nyújtani a Tanácshoz, amelyben – a Szerződés rendelkezéseinek megfelelően – meg kell állapítani az alkalmazandó közös vámtarifa mértékét is.

(4) E rendszer hatálybalépéséig a Közösséget a mindenféle eredetű behozatal számára megnyitott különböző vámkontingensek alapján kell ellátni, amelyek kezelése megfelel a [DSB] ajánlásainak.

(5) Tekintettel az AKCS-országokkal szemben fennálló szerződéses kötelezettségre, valamint a számukra megfelelő versenyfeltételek biztosításának szükségességére, az ezen országokból származó banán behozatalához nyújtott 300 EUR/tonnás vámkedvezmény lehetővé tenné, hogy az adott kereskedelmi forgalom fennmaradjon. Ez különösen a [...] vámkontingens[ek]nek [megfelelő] nulla vámtételű import alkalmazását eredményezi.

(6) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy tárgyalásokat kezdeményezzen a közösségi piac ellátásában jelentősen érdekelt szállító országokkal annak érdekében, hogy teljesüljön az első két vámkontingens megállapodások szerinti felosztása [...]."

43 Az Amerikai Egyesült Államok és a Közösség 2001. április 11-én egyetértési jegyzőkönyvet írt alá, amely meghatározta azon eszközöket, „amelyek lehetővé teszik a banánbehozatal [közösségi] rendszerével kapcsolatos, régóta folyó vitát". E jegyzőkönyv előírja, hogy a Közösség vállalja, hogy „legkésőbb 2006. január 1-jéig kizárólag tarifális rendszert [vezet be] a banánbehozatal tekintetében". Ezen okmány meghatározza azon intézkedéseket, amelyek meghozatalára a Közösség kötelezettséget vállal a 2006. január 1-jéig tartó átmeneti időszak során. Ennek ellenében az Amerikai Egyesült Államok vállalta, hogy átmenetileg felfüggeszti a vámpótlék szedését, amelynek kivetésére a közösségi behozatal vonatkozásában felhatalmazták. Az Amerikai Egyesült Államok azonban a DSB-nek címzett 2001. június 26-i közleményében kifejtette, hogy ez a jegyzőkönyv „önmagában nem minősül közös megegyezéssel létrejött megoldásnak [a vitarendezési egyetértés 3. cikkének 6. pontja értelmében, és] ezenkívül, figyelembe véve azon intézkedéseket, amelyeket valamennyi félnek meg kell még tennie, korai lenne levenni ezt a kérdést az DSB napirendjéről".

44 A Bizottság a 404/93/EGK tanácsi rendeletnek a banán Közösségbe történő behozatalát szabályozó rendelkezések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2001. május 7-i 896/2001/EK rendelettel (HL L 126., 6. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 32. kötet, 150. o.) határozta meg a banánbehozatal 216/2001 rendelettel létrehozott új közösségi rendszerének részletes szabályait.

45 Az Amerikai Egyesült Államok 2001. június 30-i hatállyal felfüggesztette a vámpótlék alkalmazását. A Közösségből származó összehajtható dobozok, ládák és tokok behozatali vámja 2001. július 1-jétől visszatért az eredeti mértékre.

46 A Bizottság által az Elsőfokú Bíróság felhívására készített statisztikából kitűnik, hogy a közösségi eredetű összehajtható dobozok, ládák és tokok Egyesült Államokba való behozatalának teljes CIF-értéke (költség, biztosítás és fuvardíj) 1998-ban 27 932 045 USD-vel, 1999-ben 16 645 665 USD-vel, 2000-ben 9 531 023 USD-vel és végül 2001-ben 18 444 637 USD-vel nőtt.

47 A Beamglow Ltd összehajtható nyomtatott és díszített kartondobozokat állít elő. Ezek a dobozokat kozmetikumok és illatszerek csomagolására szánják, és a vámpótlék által érintett „összehajtható doboz, láda és tok, a hullámpapírból vagy -kartonból készültek kivételével" termékkategóriába tartoznak.

Eljárás

48 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2000. december 22-én benyújtott keresetlevéllel a felperes keresetet terjesztett elő a feltételezetten e vámpótlék miatt keletkezett kára megtérítése iránt.

49 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2001. március 20-án benyújtott beadványában a Parlament elfogadhatatlansági kifogást terjesztett elő az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 114. cikke alapján.

50 A felperes 2001. június 8-án nyújtotta be az e kifogásra vonatkozó írásbeli észrevételeit.

51 A negyedik tanács elnökének 2001. június 12-i végzésével engedélyezte a Spanyol Királyság számára a beavatkozást az alperesek kereseti kérelmeinek támogatására.

52 A Parlament által felhozott elfogadhatatlansági kifogás tárgyalását a 2001. október 16-i végzéssel csatolták az ügy érdeméhez.

53 A Bizottságnak az eljárási szabályzat 51. cikke 1. §-ának második bekezdésén alapuló kérelmére az Elsőfokú Bíróság 2002. július 4-i határozatával a jelen ügyet öt bíróból álló kibővített tanács elé utalta.

54 Az ügyet 2002. október 3-án a kibővített első tanácsra osztották a tanácsok összetételéről és az ügyeknek a tanácsok részére való kiosztásáról szóló, 2002. július 4-i elsőfokú bírósági határozat alapján.

55 Az eredetileg kijelölt bíró megbízatásának megszűnése miatti akadályoztatására tekintettel az Elsőfokú Bíróság elnöke 2002. december 18-i végzésével új előadó bírót jelölt ki.

56 Az Elsőfokú Bíróság 2004. április 1-jén a felek meghallgatását követően a jelen ügynek, valamint öt egyéb ehhez kapcsolódó ügynek az Elsőfokú Bíróság nagytanácsa elé utalásáról határozott.

57 A nagytanács elnökének 2004. május 19-i végzésével a felek meghallgatását követően egyesítette ezt a hat ügyet a szóbeli szakasz céljából.

58 A pervezető intézkedések keretében az Elsőfokú Bíróság felhívta a feleket, hogy a tárgyalás előtt írásban válaszoljanak néhány kérdésre. A felek szabályszerűen megadták az igényelt információt.

59 A felek szóbeli előadásai és az Elsőfokú Bíróság kérdéseire adott válaszai a nagytanács 2004. május 26-i tárgyalásán kerültek meghallgatásra.

A felek kérelmei

60 A felperes kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 1 299 632 font sterling (GBP) megtérítésére;

– másodlagosan kötelezze az alpereseket, hogy az ítélet kihirdetését követő ésszerű időn belül közöljék az Elsőfokú Bírósággal a felek megállapodása szerinti kártérítési összeget, vagy ilyen megállapodás hiányában ugyanezen határidőn belül terjesszék elő számszerűsített kérelmeiket;

– állapítson meg a fizetendő kártérítési összeg vonatkozásában 8%-os, vagy bármely más, az Elsőfokú Bíróság által megfelelő mértékűnek ítélt, az ítélethozatal időpontjától számítandó kamatot;

– kötelezze a Parlament, a Tanács és a Bizottság által képviselt Közösséget az eljárás költségeinek megtérítésére;

– tegyen meg minden más, általa szükségesnek tartott ésszerű inézkedést.

61 Az Spanyol Királyság által támogatott alperesek kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant, vagy másodlagosan mint megalapozatlant;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

Az elfogadhatóságról

62 A felperesek három szempontból vitatják a kereset elfogadhatóságát. A Beamglow kártérítés iránti keresete elfogadhatatlan, amennyiben a Parlament ellen irányul. A keresetlevél nem felel meg az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-a c) pontjának. Végül, az Elsőfokú Bíróságnak nincs hatásköre eljárni a jelen kereset alapján.

A kereset elfogadhatatlanságáról, amennyiben az a Parlament ellen irányul

63 A Parlament az ellene irányuló kereset elfogadhatatlanságára hivatkozik. Egyrészt a Beamglow jogi képviselője nem jogosult eljárni vele szemben, mivel a keresetlevél benyújtásának időpontjában nem mutatott fel olyan perbeli meghatalmazást, amely a Parlamentet alperes intézményként említi. Másrészt nem támasztja alá a keresetlevet olyan tény, amely a Parlament magatartása miatt alapozná meg a Közösség felelősségét.

64 Az Elsőfokú Bíróság álláspontja szerint először a Parlament által megfogalmazott második elfogadhatatlansági jogalapot kell megvizsgálni.

A felek érvei

65 A Parlament állítása szerint a felperes egyáltalán nem alapozza meg, hogy a Parlament mivel válthatta ki a Közösség felelősségét. A Parlament mindenesetre nem tartható felelősnek az állítólagos kárért, tekintettel arra, hogy hatásköre nem terjed ki a vitatott közösségi mezőgazdasági szabályozás anyagi tartalmának meghatározására, vagy olyan intézkedések elfogadására, amelyek alkalmasak arra, hogy az állítólagos kárt okozzák, megelőzzék vagy enyhítsék. A Parlament által kiadott határozatok egyszerűen általános döntéshozói hatásköre gyakorlásának megnyilvánulásai.

66 A felperes ezzel szemben azt állítja, hogy a banánbehozatal vitatott közösségi rendszere módosítási eljárásának valamennyi szakaszában elkövetett hibáknak, és ebből következően valamennyi érintett intézmény, így a Parlament által is játszott szerepnek tulajdonítja a kárát.

67 A Parlamenttel konzultáltak az WTO-egyezményekkel összeegyeztethetetlennek minősített 404/93 és az 1637/98 rendeletek elfogadása előtt. A Parlament jogosult volt minden megfelelő javaslatot megtenni a közösségi jogi aktus elfogadásához általa szükségesnek ítélt kérdésekben, ezzel a jogosultságával azonban nem élt. Végül a Parlament különböző véleményei, határozatai és intézkedései hangsúlyozták, hogy meg kell előzni WTO-szabályok végzetes hatásait a Közösség termelőrégióira.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

68 Amikor a jelen esethez hasonlóan a Közösség szerződésen kívüli felelősségére hivatkoznak, ez utóbbit a közösségi bíróság előtt az az intézmény vagy azon intézmények képviselik, amely(ek)nek tulajdonítható az állítólagos kár feltételezett oka.

69 Abban az esetben indokolt a kártérítést igénylő keresete a Bizottság és a Tanács által képviselt Közösség ellen, ha az EK-Szerződés 43. cikke (jelenleg, módosítást követően EK 37. cikk) (2) bekezdése harmadik albekezdésének megfelelően a Bizottság javaslata alapján a Tanács elfogadta azt a közösségi agrárszabályozást, amelynek a jogellenessége az állítólagos kár oka (a Bíróság 63/72-69/72. sz., Werhahn és társai kontra Tanács egyesített ügyekben 1973. november 13-án hozott ítéletének [EBHT 1973., 1229. o.] 7. és 8. pontja).

70 Ez a rendelkezés nem ruház a Parlamentre döntéshozatali hatáskört, és csak azt teszi lehetővé számára, hogy konzultatív szervként beavatkozzon a Tanács által önállóan elfogadott, a közös agrárpolitikára vonatkozó rendeletek, irányelvek és határozatok alkotásába.

71 Tehát a vélemény, amelyet a Parlament ennek alapján nyújtott az elé terjesztett javaslatra, amely az 1637/98 rendelet elfogadásához vezetett, nem rendelkezik kötelező jelleggel.

72 Ugyanez vonatkozik azokra a véleményekre és határozatokra is, amelyeket a Parlamentnek kellett adott esetben elfogadnia azon gazdasági szereplők javára, amelyek nem a banánágazatban működnek. Mivel nem kötelező jellegűek, az ilyen határozatok nem kelthetnek olyan jogos elvárást, amelyeknek eleget kellene tennie a Tanácsnak és a Bizottságnak (a Bíróság 87/77., 130/77., 22/83., 9/84. és 10/84. sz., Salerno és társai kontra Bizottság és Tanács egyesített ügyekben 1985. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1985., 2523. o.] 59. pontja), és ebből következően kötelezettséget sem hoztak létre e két intézmény terhére ebben a tekintetben (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-18/04. P sz., Krikorian és társai kontra Parlament, Tanács és Bizottság ügyben 2004. október 29-én hozott végzését [az EBHT-ban nem tették közzé] 33. pontját).

73 E körülmények között mind a DSB által a WTO-egyezményekkel összeegyeztethetetlennek tekintett 1637/98 tanácsi rendelet és 2362/98 bizottsági rendelet elfogadását, mind a vitás behozatali rendszer összehangba hozásának feltételezett elmaradását úgy kell értelmezni, hogy azok a Tanács és a Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartoznak.

74 Nem tűnik tehát úgy, hogy a Parlament hozzájárulhatott azon szerződésen kívüli felelősség kiváltásához, amely a Közösséget terheli a banánbehozatal közösségi rendszerének a WTO-egyezményekkel való összeegyeztethetetlensége miatt.

75 Tehát helyt kell adni a Parlament által felhozott elfogadhatatlansági kifogásnak, és a keresetet el kell utasítani mint elfogadhatatlant, amennyiben az a Parlament ellen irányul, anélkül hogy szükséges volna azon kifogásról határozni, miszerint a jelen kereset benyújtásakor a Beamglow jogi képviselője nem rendelkezett meghatalmazással a Parlamenttel szembeni eljárásra.

Az eljárási szabályzat 44. cikke 1 §-a c) pontjának előírásai és a keresetlevél összhangjának hiányáról

A felek érvei

76 A Tanács és a Bizottság a keresetlevelet elfogadhatatlannak tartják, amennyiben oly módon rója fel nekik vagylagosan, hogy jogellenes normatív jogi aktusokat fogadtak el, illetve hogy mulasztásért felelősek úgy, hogy nem áll módjukban megfelelően védekezni. Ezenkívül a keresetlevél nem bizonyítja sem a kár fennállását, sem annak természetét.

77 A felperes úgy válaszol, hogy a keresetlevél megjelöli az elszenvedett kár hozzávetőleges mértékét, valamint a természetének és mértékének felmérését lehetővé tévő tényeket, illetve az utólag előterjesztett tények helytállóan bizonyítják a kár valós jellegét.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

78 A Bíróság alapokmánya 21. cikkének első bekezdése szerint, amely az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásra ezen alapokmány 53. cikkének (1) bekezdése szerint alkalmazható, és az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 44. cikke 1 §-ának c) pontjára tekintettel minden keresetlevélnek meg kell jelölnie a jogvita tárgyát, és tartalmaznia kell a felhozott jogalapok rövid ismertetését. Ennek kellően világosnak és pontosnak kell lennie, hogy lehetővé tegye az alperes számára védekezésének előkészítését, és az Elsőfokú Bíróság számára a keresetről való határozathozatalt, adott esetben további információ nélkül. A jogbiztonság és az igazságszolgáltatás megfelelő működésének biztosítása céljából szükséges a kereset elfogadhatóságához, hogy a keresetet megalapozó lényeges jogi és ténybeli elemek legalább kivonatosan, de összefüggően és érthetően kitűnjenek magából a keresetlevél szövegéből.

79 Ahhoz, hogy e követelményeknek eleget tegyen az olyan kereset, mint amely a jelen esetben a közösségi intézmények által állítólag okozott károk megtérítésére irányul, tartalmaznia kell az azon magatartásra vonatkozó tényeket, amelyeket a felperes az érintett intézményeknek felró, valamint azokat az indokokat, amelyek miatt úgy véli, hogy okozati összefüggés áll fenn e magatartás és az általa állítólag elszenvedett kár között (az Elsőfokú Bíróság T-113/96. sz., Dubois et Fils kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. január 29-én hozott ítélete [EBHT 1998., II-125. o.] 29. és 30. pontjai).

80 Amint az felperes érveléséből megállapítható, lényegében azt állítja, hogy kárt szenvedett el egyrészt a banánbehozatal közösségi rendszere olyan módosításának elmaradása miatt, amely a DSB által megszabott határidőben összhangba hozta volna azt a Közösség által a WTO-egyezményekben vállalt kötelezettségekkel, másrészt a közösségi intézkedések hiánya miatt, amelyek a felperest megvédték volna az amerikai kereskedelmi megtorlással szemben.

81 A keresetlevél tehát az alperesek állításával ellentétben tartalmazza azon tényeket, amelyek lehetővé teszik a felperes által az alpereseknek felrótt, és kára okának tekintett magatartás azonosítását.

82 Az alpereseknek a kereset megalapozottságáról kifejtett érveléséből egyébként következik, hogy az alperesek megfelelően előkészíthették védekezésüket a Közösség szerződésen kívüli felelőssége beállásának feltételeiről. Ebből következően az Elsőfokú Bíróság az ügy és az iratok elemeinek teljes ismeretében, valamint a kontradiktórius elvnek megfelelően határozhat a jelen keresetről.

83 El kell tehát utasítani a Tanács és a Bizottság által a keresetlevél és az eljárási szabályzat a 44. cikke 1 §-a c) pontjának előírásai közötti összhang hiányára alapított kifogását.

Az Elsőfokú Bíróság hatásköréről

A felek érvei

84 A Tanács és a Bizottság kételkednek abban, hogy az Elsőfokú Bíróság hatáskörrel rendelkezik a jelen kártérítés iránti kereset elbírálására. A vámpótlék bevezetése az Amerikai Egyesült Államok kormányának, és nem valamely közösségi intézmény határozatán alapult. A közösségi bíróság hatáskörét nem lehet pusztán feltételezett kárra alapítani, amely állítólag valamely közösségi intézmény jogi aktusából vagy mulasztásából származott.

85 A közösségi bíróság nem rendelkezhet hatáskörrel a közösségi intézmények ellen benyújtott kártérítési kereset esetében, amenyiben az állítólagos károkozó aktust valamely állam önállóan követte el (a Bíróság 89/86. és 91/86. sz., Étoile commerciale és CNTA kontra Bizottság egyesített ügyekben 1987. július 7-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 3005. o.] 18–20. pontjai).

86 A felperes úgy válaszol, hogy a keresete nem az amerikai hatóságok, hanem a Közösség magatartása ellen irányul, amely kiváltotta a vámpótlék bevezetését, és elmulasztott gondoskodni a felperes ezzel szembeni védelméről.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

87 Az EK 235. cikk és az EK 288. cikk második bekezdésének együttes rendelkezései hatáskörrel ruházzák fel a közösségi bíróságot a Közösség intézményei és alkalmazottai által feladatuk teljesítése során okozott károk megtérítésére irányuló keresetek tárgyában való eljárásra.

88 A jelen esetben a felperes annak a kárnak a megtérítését kéri, amelyet az Amerikai Egyesült Államok által e termékekre kivetett behozatali vámnak a DSB – a közösségi banánbehozatali rendszer WTO-egyezményekkel való összeegyeztethetetlenségének megállapítását követően adott – felhatalmazása alapján történt felemelése okozott, valamint az alperesek által az amerikai kereskedelmi megtorlással szembeni közösségi védekezési intézkedések meghozatalának hiánya.

89 A keresetet így a Közösség szerződésen kívüli felelősségére alapozták, a felperes szerint az általa elszenvedett kár okát a Tanács és a Bizottság által alkotott, a DSB által a WTO-egyezményekkel összeegyeztethetetlennek ítélt szabályozásban, valamint a közösségi védekezési intézkedések hiányában kell keresni.

90 Az Elsőfokú Bíróság ennélfogva hatáskörrel rendelkezik az EK 235. cikk és az EK 288. cikk második bekezdése alapján a jelen kártérítési kérelem elbírálására, amely a Bizottság által említett, fenti 85. pontban hivatkozott Étoile commerciale és CNTA kontra Bizottság ügyben hozott ítélet által érintett helyzettől eltérően a felelősség alapjaként nem kizárólag valamely nemzeti szervezet döntésére hivatkozik.

91 A Közösség felelősségének beállása az állandó ítélkezési gyakorlat szerint természetesen feltételezi a közösségi intézmények magatartásának felróhatóságát. Itt azonban érdemi feltételről van szó, amelyet a feltételezett kár és az intézmények magatartása közötti okozati összefüggés kellően közvetlen jellegének ellenőrzése során kell megvizsgálni, és amely nem teszi lehetővé az Elsőfokú Bíróság hatáskörének kizárását, mivel a kárt a közösségi intézmények magatartásának róják fel.

92 Tehát el kell utasítani a Tanács és a Bizottság érvelését az Elsőfokú Bíróság hatáskörének hiányáról; a Tanács és a Bizottság magatartása és az állítólagos kár közötti okozati összefüggésnek az értékelését nem érintve a szerződésen kívüli felelősség beállása feltételei fennálására vonatkozó vizsgálat keretében.

93 E körülmények között a keresetet elfogadhatónak kell nyilvánítani.

Az ügy érdeméről

94 A felperes kártérítési igénye a Közösség szervei jogellenes magatartása miatti szerződésen kívüli felelősségének rendszerén nyugszik. A felperes hivatkozik azon szerződésen kívüli felelősségre is, amely a Közösség terhére még ilyen magatartás hiányában is megállapítható (az Elsőfokú Bíróság T-184/95. sz., Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. április 28-án hozott ítéletének [EBHT 1998., II-667. o.] 59. pontja, amelyet fellebbezést követően megerősített a Bíróság C-237/98. P. sz., Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 2000. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-4549. o.] 19. és 53. pontja).

A Közösség szervei jogellenes magatartása miatti felelősségéről

95 Előzetesen emlékeztetni kell, amint az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a Közösség intézményei jogellenes magatartásából fakadó szerződésen kívüli felelősségének beállásához az EK 288. cikk második bekezdése szerinti feltételek együttes fennállása szükséges, azaz az intézményeinek felrótt magatartás jogellenessége, a kár tényleges bekövetkezése, valamint az állítólagos magatartás és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés (a Bíróság 26/81. sz., Oleifici Mediterranei kontra EGK ügyben 1982. szeptember 29-én hozott ítéletének

[EBHT 1982., 3057. o.] 16. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-175/94. sz., International Procurement Services kontra Bizottság ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-729. o.] 44. pontja, a T-336/94. sz., Efisol kontra Bizottság ügyben 1996. október 16-án hozott ítéletének [EBHT 1996., II-1343. o.] 30. pontja és a T-267/94. sz., Oleifici Italiani kontra Bizottság ügyben 1997. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1239. o.] 20. pontja).

96 Amennyiben e feltételek egyike nem teljesül, a keresetet egészében el kell utasítani, az egyéb feltételek vizsgálata nélkül (a Bíróság C-146/91. sz., KYDEP kontra Tanács és Bizottság ügyben 1994. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-4199. o.] 19. és 81. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-170/00. sz., Förde-Reederei kontra Tanács és Bizottság ügyben 2002. február 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-515. o.] 37. pontja).

97 A közösségi intézménynek felróható jogellenes magatartásnak olyan jogszabály kellően súlyos megsértését kell képeznie, amely jogot keletkeztet a magánszemélyek javára (a Bíróság C-352/98 P. sz., Bergaderm et Goupil kontra Bizottság ügyben 2000. július 4-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-5291. o.] 42. pontja).

98 A döntő kritérium, amely lehetővé teszi annak megállapítását, hogy ez a követelmény teljesül, az érintett közösségi intézmény mérlegelési jogköre esetében előírt korlátok nyilvánvaló és súlyos megsértése.

99 Ha ez az intézmény csak igen csekély, vagy semmilyen mérlegelési jogkörrel nem rendelkezik, a közösségi jog egyszerű megsértése elegendő a kellően súlyos jogsértés fennállásának megállapításához (az Elsőfokú Bíróság T-198/95., T-171/96., T-230/97., T-174/98. és T-225/99. sz., Comafrica et Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság egyesített ügyekben 2001. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-1975. o.] 134. pontja és a T-64/01. és T-65/01. sz., Afrikanische Frucht-Compagnie és Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 2004. február 10-én hozott ítéletének [EBHT 2004., II-521. o.] 71. pontja).

100 Ezen észrevételek figyelembevételével kell megvizsgálni a felperes kártérítési igényét.

A felek érvei

– Az alperes intézményeknek felrótt jogsértések

101 A felperes azt állítja, hogy mivel nem hozták összhangba a közösségi banánbehozatali rendszert a WTO-egyezményekkel, az alperesek megsértették az 1994-es GATT és GATS rendelkezéseit, valamint az DSB határozatait és ajánlásait.

102 A Közösség WTO-egyezmények alapján fennálló kötelezettségeinek elmulasztása megsértette a felperes jogos feltevését az Egyesült Államokbeli eladásokra és befektetésekre vonatkozóan, és sértette a jogbiztonság elvét.

103 A Közösség vagy általános költségvetési finanszírozással – a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 2. pontja szerinti – tárgyalásos kompenzáció útján, vagy az Amerikai Egyesült Államok által a jelen esetben elrendelt megtorló intézkedések előidézésével finanszírozhatta volna a banánkereskedelem AKCS-partnerei számára kedvező feltételeinek fenntartására irányuló politikáját.

104 Azonban nem volt szükséges és nem is volt megfelelő más ágazatokat így terhelni az AKCS-banántermelők védelmének költségeivel. A Közösségnek óvintézkedéseket kellett volna tennie annak érdekében, hogy ne a felperesnek kelljen megfizetnie a Közösség azon döntésének árát, hogy figyelmen kívül hagyja nemzetközi kötelezettségeit.

105 A Közösség politikai választása így veszélyeztette az arányosság elvét, valamint a felperes alapvető jogát szakmai tevékenységének és tulajdonhoz való jogának gyakorlására.

106 Az alperesek felróják a felperesnek, hogy nem bizonyította sem az állítólagos hiány természetét, sem annak terjedelmét, sem pedig azon cselekvési kötelezettség forrását, amelyet megszegtek.

107 A WTO tagjai jogszerűen jártak el, amikor azzal a céllal, hogy megszüntessék az intézkedés WTO-szabályokkal való – a DSB által megállapított – összeegyeztethetetlenségét, a vitarendezési egyetértés által biztosított lehetőségek egyikének kiválasztásával helyreállították a kölcsönös engedmények egyensúlyát, amelyet a vitatott intézkedés borított fel.

108 A jelen esetben a Közösségnek nem volt más választása, mint hogy valamennyi nemzetközi kötelezettségnek megfeleljen a tárgyalások megnyitásával, valamint azzal, hogy javasolja a banán-KPSZ módosítását. Ezeket a módosításokat belefoglalták banán-KPSZ-be, amelyet a 216/2001/EK rendelettel és a Közösségbe importált, a 2001. második negyedévi vámkontingens alá tartozó vagy a hagyományos AKCS-banánra vonatkozó behozatali engedélyek kiadásával kapcsolatos egyes jelzőmennyiségek és egyedi plafonok rögzítéséről szóló, 2001. február 27-i 395/2001/EK bizottsági rendelettel (HL L 58., 11. o.) igazítottak ki.

109 A bizalomvédelem elve csak a közösségi jog alapján jogszerűen létrejött helyzetekre és viszonyokra alkalmazható, amelyektől idegenek a felperes és az amerikai ügyfelei közötti viszonyok. A WTO-tagok közötti engedmények semmiképpen sem igazolhatnak egy adott nemzeti piachoz való állandó hozzáférésre vonatkozó jogos feltevést. A közösségi intézmények soha nem adtak felperesnek semmilyen különös biztosítékotarról, hogy a Közösség milyen módon tesz eleget a DSB határozatainak és ajánlásainak.

110 Nem nyilvánvaló, hogy az arányosság elve és a bizalomvédelem, valamint a felperes joga a gazdasági tevékenysége vagy a tulajdonjoga szabad gyakorlásához hogyan sérthetőek meg a WTO-szabályok megsértésétől függetlenül.

111 A felperes nem magát a banánbehozatali rendszert, hanem az Amerikai Egyesült Államok engedményei felfüggesztésének tűrésére vonatkozó döntést tartja aránytalannak, jóllehet az volt a Közösség számára nyitva álló egyetlen választási lehetőség.

112 Végül a felperes gazdasági tevékenységének szabad gyakorlását az Amerikai Egyesült Államok vámengedményeinek felfüggesztése, és nem a banán-KPSZ elfogadása akadályozta.

– Az alperesek által állítólag megsértett szabályok jogi jellegéről

113 A felperes előterjeszti, hogy amennyiben a GATT és a GATS megsértett szabályai csökkentik a WTO-tagok közötti kereskedelmi akadályokat, és így lehetővé teszik a vállalkozásoknak, hogy szabadabban kereskedhessenek, azok jogokat ruháznak a magánszemélyekre a DSB ajánlásaihoz és döntéseihez hasonlóan, amelyek a WTO-egyezmények tartalmát fejtik ki. Ugyanazt a jelleget kell elismerni a bizalomvédelem, a jogbiztonság és az arányosság elve számára, valamint a felperes szakmai tevékenysége szabad gyakorlásához fűződő, illetve tulajdonhoz való jogának.

114 A közösségi bíróság felülvizsgálhatja valamely közösségi jogi aktus jogszerűségét a WTO-egyezményekre tekintettel, amikor a Közösség a jelen esethez hasonlóan a WTO keretében vállalt különös kötelezettséget szándékozik végrehajtani.

115 Az alperesek ezzel szemben tagadják a WTO szabályaira vagy az DSB ajánlásaira való hivatkozás lehetetőségét valamely közösségi intézmény jogi aktusa vagy mulasztása jogellenességének bizonyítása érdekében, ami álláspontjuk szerint a WTO szerveinek határozataiból és a közösségi ítélkezési gyakorlatból következik.

116 Tehát nem bír jelentőséggel az a kérdés, hogy a GATT és a GATS rendelkezései ruházhatnak-e jogokat magánszemélyekre, mivel a felperes nem hivatkozhat e jogokra.

117 Egyébként a DSB határozatának a közösségi jogrendben nem lehet kiterjedtebb hatálya, mint a WTO-egyezmények rendelkezéseinek, amelyeken az előbbi alapul.

– Az állítólagos sérelmek súlyosságáról

118 A felperes azt állítja, hogy az WTO-egyezmények határokat szabtak a Közösség banánbehozatali rendszerének megállapítására rendelkezésre álló választási lehetőségeknek, amelyeket a Közösség nyilvánvalóan túllépett. A WTO-szabályok megsértésének hosszú időtartama és ismételtsége a Közösség mérlegelési jogkörére irányadó korlátok nyilvánvaló és súlyos figyelmen kívül hagyásának minősülnek.

119 Ebből következett a felperes jogos bizalmának, nevezetesen az arányosság elvének megsértése, valamint a felperes szakmai tevékenységének szabad gyakorlásához, illetve a tulajdonhoz való jogának nyilvánvaló és súlyos megsértése.

120 A Tanács és a Bizottság kétségbe vonják mérlegelési jogkörük korlátainak nyilvánvaló és súlyos túllépését azáltal, hogy a vita megoldásaként új banán-KPSZ elfogadását választották.

121 A WTO tagja nem köteles szó szerint végrehajtani a vizsgálóbizottság vagy a Fellebbezési Testület következtetéseit, hanem különböző megoldásokat alkalmazhat.

122 A vizsgálóbizottság, amely a vitarendezési egyetértés 21. cikkének 5. pontja alapján az 1637/98 rendelet és a 2362/98 rendelet által megállapított banánbehozatali rendszer bizonyos vonatkozásainak összeegyeztethetetlenségéről határozott, három megoldást javasolt az összhangba hozatalra, amely mutatja a Közösség mérlegelési jogkörének kiterjedését, és a WTO-szabályokkal összeegyeztethető szabályozás kidolgozásának nehézségét.

123 Mivel a Közösség nem tehető felelőssé harmadik, szuverén állam cselekvéséért, nem állapítható meg, hogy súlyosan megsértette az arányosság és a bizalomvédelem elveit, valamint a gazdasági tevékenység gyakorlásához fűződő jogot.

124 A jogalkotói tevékenység gyakorlását nem hátráltathatja a kártérítési keresetek lehetősége minden alkalommal, amikor a Közösség általános érdekei olyan normatív intézkedéseket kívánnak meg, amelyek a magánszemélyek érdekeit sérthetik (a Bíróság C-46/93. és C-48/93. sz., Brasserie du pêcheur és Factortame egyesített ügyekben hozott ítélet [EBHT 1996., I-1029. o.] 45. pont).

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

– A WTO-szabályokra való hivatkozás lehetőségére vonatkozó előzetes kérdésről

125 A közösségi intézmények magatartása jogszerűségének vizsgálatát megelőzően el kell dönteni azt a kérdést, hogy a WTO-egyezmények jogot teremtenek-e a közösségi jogalanyok számára, hogy arra a bíróság előtt annak érdekében hivatkozhassanak, hogy vitassák a közösségi szabályozás érvényességét, ha a DSB megállapította, hogy mind ez, mind a Közösség által később, különösen abból a célból elfogadott szabályozás, hogy megfeleljen a szóban forgó WTO-szabályoknak, összeegyeztethetetlenek ez utóbbiakkal.

126 Mivel azt állította, hogy az alperesek megsértették a WTO szabályait, a felperes a *pacta sunt servanda* elvre hivatkozik, amely számos olyan jogszabály része, amelynek betartása kötelező a közösségi szervek számára hatáskörük gyakorlása során úgy, mint valamennyi – különösen a nemzetközi – jogrend alapelve (a Bíróság C-162/96. sz. Racke-ügyben 1998. június 16-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-3655. o.] 49. pontja).

127 A jelen esetben azonban nem lehet hivatkozni a *pacta sunt servanda* elvre az alperes intézményekkel szemben, mivel az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a WTO-egyezmények – tekintettel természetükre és felépítésükre – elvileg nem szerepelnek azon normák között, amelyekre tekintettel a közösségi bíróság a közösségi intézmények eljárásának jogszerűségét ellenőrzi (a Bíróság C-149/96. sz., Portugália kontra Tanács ügyben 1999. november 23-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-8395. o.] 47. pontja, a C-307/99. sz. OGT Fruchthandelgesellschaft-ügyben 2001. május 2-án hozott végzésének [EBHT 2001., I-3159. o.] 24. pontja, a C-27/00. és C-122/00. sz., Omega Air és társai egyesített ügyekben 2002. március 12-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-2569. o.] 93. pontja, a C-76/00 P. sz., Petrotub és Republica kontra Tanács ügyben 2003. január 9-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-79. o.] 53. pontja és a C-76/00. P. sz., Biret International kontra Tanács ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-10497. o.] 52. pontja).

128 Egyrészt ugyanis a WTO-t létrehozó egyezmény a viszonosságon és a kölcsönös előnyökön alapul, ami megkülönbözteti azt a Közösségnek a harmadik államokkal kötött, a kötelezettségek egy bizonyos aszimmetriáját létrehozó megállapodásaitól. Az azonban bizonyos, hogy a Közösség legfontosabb kereskedelmi partnerei közül néhány nem szerepelteti a WTO-egyezményeket azon normák szintjén, amelyekre tekintettel bírósági szerveik belső jogszabályaikat ellenőrzik. Zavart okozhatna a WTO-szabályok alkalmazásában, ha a közösségi intézmények eljárásának jogszerűségét e normák alapján ellenőriznék, ami megfosztaná a Közösség jogalkotó vagy végrehajtó szerveit attól a mozgástértől, amelyet a Közösség kereskedelmi partnereinek hasonló szervei élveznek (a fenti 127. pontban hivatkozott Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 42–46. pontjai).

129 Másrészt, amennyiben arra kötelezik az igazságszolgáltatási szerveket, hogy akadályozzák meg a belső jog azon szabályainak alkalmazását, amelyek ellentétesek a WTO-egyezményekkel, ez azzal a következménnyel járna, hogy a szerződő felek jogalkotó vagy végrehajtó szerveit megfosztják a vitarendezési egyetértés 22. cikke által felkínált lehetőségtől, hogy – ha ideiglenes jelleggel is – tárgyalások útján találjanak megoldást a kölcsönösen elfogadható kompenzációra (a fenti 127. pontban idézett Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 39. és 40. pontjai).

130 Ebből következik, hogy a WTO-szabályoknak az alperes intézmények általi esetleges megsértése elvileg nem alkalmas a Közösség szerződésen kívüli felelősségének kiváltására (az Elsőfokú Bíróság T-18/99. sz., Cordis kontra Bizottság ügyben 2001. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-913. o.] 51. pontja, a T-30/99. sz., Bocchi Food Trade International kontra Bizottság ügyben 2001. május 20-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-943. o.] 56. pontja és a T-52/99. sz., T. Port kontra Bizottság ügyben 2001. május 20-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-981. o.] 51. pontja).

131 Csak abban az esetben tartozik az Elsőfokú Bíróság hatáskörébe az alperes intézmények magatartása jogszerűségének vizsgálata a WTO-szabályok alapján, ha a Közösség a WTO keretében vállalt különleges kötelezettséget kívánt végrehajtani, vagy a közösségi jogi aktus kifejezetten a WTO-egyezmények meghatározott rendelkezéseire utal (az 1947-es GATT vonatkozásában lásd a Bíróság 70/87. sz.,

Fediol kontra Bizottság ügyben 1989. június 22-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 1781. o.] 19–22. pontjait és a C-69/89. sz., Nakajima kontra Tanács ügyben 1991. május 7-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-2069. o.] 31. pontját, valamint a WTO-egyezmények vonatkozásában a fenti 127. pontban hivatkozott Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 49. pontját és a fenti 127. pontban hivatkozott Biret International kontra Tanács ügyben hozott ítélet 53. pontját).

132 Még a DSB olyan határozata esetén sem alkalmazható a két fenti kivétel, amely megállapítja a WTO valamely tagja által hozott intézkedéseknek a WTO-szabályokkal való összeegyeztethetetlenségét.

– A WTO keretében vállalt különleges kötelezettség végrehajtásának szándékára vonatkozó kivételről

133 Mivel a DSB határozatának 1997. szeptember 25-i elfogadását követően kötelezettséget vállalt a WTO-szabályoknak való megfelelésre, a Közösség nem szándékozott olyan különleges kötelezettséget vállalni a WTO keretében, ami igazolhatná az azon elv alóli kivétel alkalmazását, hogy nem lehet hivatkozni a WTO-szabályokra közösségi bíróság előtt, és lehetővé tenné, hogy ez utóbbi ellenőrizze a közösségi intézmények magatartásának jogszerűségét e szabályokra tekintettel.

134 Igaz, hogy az 1947-es GATT-hoz képest a vitarendezési egyetértés megerősítette a vitarendezés mechanizmusát, különösen a vizsgálóbizottságok jelentéseinek elfogadása esetében.

135 A vitarendezési egyetértés 3. cikkének 7. pontja hangsúlyozza, hogy a vitarendezési mechanizmus célja rendszerint annak biztosítása, hogy visszavonják az érintett intézkedéseket, amennyiben úgy találják, hogy ezek nem állnak összhangban bármely a WTO-egyezmények idetartozó rendelkezéseivel. Hasonlóképpen a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 1. pontja előnyben részesíti az adott intézkedés WTO-egyezményekkel való összhangba hozatalára tett ajánlás teljes végrehajtását.

136 Ezenkívül a vitarendezési egyetértés 17. cikkének 14. pontja szerint a Fellebbezési Testületnek a DSB által – a jelen esethez hasonlóan – elfogadott jelentését a vitában részt vevő feleknek feltétel nélkül el kell fogadniuk. Végül a 22. cikk 7. pontja kifejti, hogy a felek véglegesként fogadják el a választottbíróság döntését az engedmények felfüggesztésének mértékéről.

137 Ez ugyanakkor nem változtat azon, hogy a vitarendezési egyetértés mindenesetre jelentős szerepet szán a vitázó WTO-tagok közötti tárgyalásoknak (a fenti 127. pontban hivatkozott Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 36–40. pontjai).

138 A vitarendezési egyetértés tehát az érintett WTO-tag számára több megoldást kínál a DSB olyan határozatának vagy ajánlásának végrehajtására, amely a WTO-szabályokkal összeegyeztethetetlennek minősít valamely intézkedést.

139 Amikor az összeegyeztethetetlen intézkedés azonnali visszavonása nem lehetséges, a vitarendezési egyetértés 3. cikkének 7. pontjában előírja a kompenzáció nyújtásának lehetőségét a sértett tag számára, vagy ez utóbbi lehetőségét az engedmények, illetve más kötelezettségek végrehajtásának ideiglenes felfüggesztésére, amíg az összeegyeztethetetlen intézkedést vissza nem vonják (lásd a fenti 127. pontban hivatkozott Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 37. pontját).

140 A vitarendezési egyetértés 22. cikkének 2. pontja alapján, ha a felelősségre vont WTO-tag nem tesz eleget a DSB határozatainak és ajánlásainak a részére előírt határidőn belül, a DSB a panaszos taggal tárgyalásokat kezdeményez – amennyiben erre felszólítják, és legkésőbb a határidő leteltekor – a kölcsönösen elfogadható kompenzáció kialakítása céljából.

141 Ha megfelelő kompenzációról a 21. cikk 3. pontjában meghatározott, a WTO-szabályoknak való megfeleléshez rendelkezésre álló ésszerű időszak lejártától számított 20 napon belül nem sikerül megállapodni, bármely, a vitarendezési eljárást igénybe vevő fél felhatalmazást kérhet a DSB-től, hogy az érintett taggal szemben felfüggessze a WTO-egyezmények szerinti engedmények vagy más kötelezettségek alkalmazását.

142 Még az összeegyeztethetetlennek nyilvánított intézkedések WTO-szabályokkal való összhangba hozatalára megszabott határidő lejártát, és a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 6. pontja szerint a kompenzációs vagy a kereskedelmi engedmények felfüggesztésére irányuló intézkedések engedélyezését és meghozatalát követően is jelentős szerepet tartanak fenn a vitázó felek közötti tárgyalásoknak.

143 A vitarendezési egyetértés 22. cikkének 8. pontja hangsúlyozza az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztésének ideiglenességét, és korlátozza annak időtartamát arra az időszakra, „amíg az idetartozó egyezményeknek nem megfelelő intézkedéseket megszüntetik, vagy [...] az a Tag, amelynek alkalmaznia kell az ajánlásokat és határozatokat, megoldást nem talál az előnyök hatálytalanítására vagy gyengítésére vonatkozóan, illetve amíg kölcsönösen kielégítő megoldást nem érnek el".

144 Ugyanez a rendelkezés előírja még, hogy a 21. cikk 6. pontjának megfelelően a DSB továbbra is felügyeli az elfogadott ajánlások és határozatok végrehajtását.

145 Ha véleménykülönbség merül fel a DSB ajánlásainak és határozatainak betartása érdekében tett intézkedések összhangja vonatkozásában, a vitarendezési egyetértés 21. cikkének 5. pontja előírja, hogy a vitát „e vitarendezési eljárások igénybevétele útján kell eldönteni", amely magában foglalja azt is, hogy a felek tárgyalások útján keressenek megoldást.

146 Nem jelentette a DSB által kínált vitarendezési módok kimerülését sem a WTO által a Közösség számára a banánbehozatali rendszernek a DSB 1997. szeptember 25-i határozatával való összhangba hozatalára szabott határidő lejárta, sem az 1999. április 9-i határozat, amelyben a DSB választottbírósága kifejezetten megállapította a banánbehozatal 1637/98/EK és 2362/98/EK rendeletek által létrehozott új mechanizmusának összeegyeztethetetlenségét.

147 Ebben a tekintetben a vita kölcsönösen elfogadható, a WTO-szabályokkal összhangban álló megoldásának keresésében a közösségi tárgyalók helyzetének gyengítésével járhat, ha a közösségi bíróság az alperes intézmények magatartásának jogszerűségét a WTO-szabályok alapján ellenőrizhetné.

148 E körülmények között azon kötelezettség előírása, hogy az igazságszolgáltatási szervek megakadályozzák a WTO-egyezményekkel összeegyeztethetetlen belső jogszabályok alkalmazását, azzal a következménnyel járna, hogy megfosztanák a jogalkotó és végrehajtó szerveket attól a lehetőségtől, amelyet a vitarendezési egyetértés 22. cikke kínál, hogy akár ideiglenes jelleggel is tárgyalásos megoldást találjanak (fenti 127. pontban hivatkozott Portugália kontra Tanács ügyben hozott ítélet 40. pontja).

149 Egyebekben azáltal, hogy a 216/2001 rendelettel ismét módosította a banánbehozatali rendszert, a Tanács folytatta a különböző célok egyeztetését. A 216/2001 rendelet preambuluma (1) bekezdésében megjegyzi, hogy számos szoros kapcsolat alakult ki többek között a „különleges csoport [helyesen: vizsgálóbizottság] következtetéseinek figyelembevétele érdekében", és (2) bekezdésében megjegyzi, hogy a tervezett új behozatali rendszer jelenti a legjobb biztosítékot arra, hogy egyrészt „a közösségi termelés és a fogyasztói igények tekintetében a [banán-] piac közös szervezésének kitűzött céljai megvalósuljanak", másrészt hogy „a nemzetközi kereskedelmi szabályokat tiszteletben tartsák".

150 Végül a Közösség arra vonatkozó kötelezettségvállalásának viszonzásaként, hogy a banánbehozatalra 2006. január 1. előtt kizárólag tarifális vámrendszert hoz létre, az Amerikai Egyesült Államok elfogadta a 2001. április 11-i egyetértési jegyzőkönyv feltételei szerint, hogy átmenetileg felfüggeszti a vámpótlék szedését.

151 Az ilyen megoldást veszélyeztethette volna a közösségi bíróság beavatkozása, amely a felperes kárainak megtérítése érdekében ellenőrizte volna az alperes intézményeknek a jelen esetben tanúsított magatartásának jogszerűségét, a WTO-szabályokra tekintettel.

152 Ebben a tekintetben rá kell mutatni, ahogy az Amerikai Egyesült Államok kifejezetten hangsúlyozta, hogy a 2001. április 11-i egyetértési jegyzőkönyv nem minősül önmagában közös megegyezéssel létrejött megoldásnak a vitarendezési egyetértés 3. cikkének 6. pontja értelmében, és hogy a DSB-ajánlások és határozatok Közösség általi végrehajtásának kérdése 2001. július 12-én, azaz a jelen kereset benyújtását követően a DSB-gyűlés napirendjén maradt.

153 Ebből következik, hogy az alperes intézmények nem szándékoztak a vitás banánbehozatali rendszer módosítása által végrehajtani a WTO-szabályokból következő különleges kötelezettségeket, amelyekre tekintettel a DSB megállapította az említett rendszer összeegyeztethetetlenségét.

154 Mindent összevetve ebben a tekintetben rá kell mutatni, hogy amint az 1637/98 rendelet preambulumbekezdéseiből következik, a Tanács a jelen esetben összhangba kívánta hozni a vitarendezési egyetértés által meghatározott különböző vitarendezési módok felhasználásával a WTO keretében, illetve a negyedik Loméi

Egyezmény más aláírói irányában a Közösség által vállalt nemzetközi kötelezettségeket, megőrizve egyebekben a banán-KPSZ célkitűzéseit.

155 Ezt a szándékot megerősíti az 1637/98 rendelettel módosított 404/93 rendelet 20. cikkének e) pontja. Amennyiben kifejti, hogy a részletes szabályok, amelyeknek az elfogadására a Bizottság a 404/93 rendelet harmadik országokkal való kereskedelemről szóló IV. címének alkalmazása céljából jogosult, a Közösség által az EK 300. cikk értelmében kötött megállapodásokból eredő kötelezettségek betartatása érdekében szükséges intézkedéseket tartalmaznak, e rendelkezés átfogja az egyezményes kötelezettségvállalások összességét anélkül, hogy előnyben részesítené a Közösség által a WTO keretében vállalt kötelezettségeket.

156 Ezenkívül a közösségi jogalkotó kifejezetten fenntartotta az 1637/98 rendelet (9) preambulumbekezdésében e rendelet alkalmazásának felülvizsgálatát a megfelelő próbaidő elteltével.

– A WTO-egyezmények meghatározott rendelkezéseire való határozott utaláson alapuló kivételről

157 A 404/93 rendelettel létrehozott, ezt követően módosított banán-KPSZ nem tekinthető úgy, mint amely kifejezetten visszautal a WTO-egyezmények meghatározott rendelkezéseire (lásd ebben az értelemben fenti 127. pontban hivatkozott OGT Fruchthandelsgesellschaft-ügyben hozott végzés 28. pontját).

158 Közelebbről nem következik a banánbehozatali rendszert módosító különböző rendeletek preambulumából, hogy a közösségi jogalkotó a WTO-egyezmények meghatározott rendelkezéseire utalt volna, amikor azokkal összhangba kívánta hozni e rendszert.

159 A 2362/98 rendelet így nem tartalmaz kifejezett hivatkozást a WTO-egyezmények meghatározott rendelkezéseire (a fenti 130. pontban hivatkozott Cordis kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 59. pontja, a fenti 130. pontban hivatkozott Bocchi Food Trade International kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 64. pontja és a fenti 130. pontban hivatkozott T. Port kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 59. pontja).

160 Ebből következik, hogy függetlenül attól, hogy a DSB megállapította az összeegyeztethetetlenséget, a jelen esetben a WTO szabályai nem minősülnek olyan normáknak, amelyek alapján vizsgálni lehet az intézmények magatartásának jogszerűségét, sem azon okból, hogy a közösség különleges kötelezettségeket szándékozott végrehajtani, sem meghatározott rendelkezésekre való kifejezett utalás miatt.

161 Az előzőekben kifejtettekből következik, hogy a felperes a kártérítési kérelme céljából nem hivatkozhat érdemben arra, hogy a Tanácsnak és a Bizottságnak felrótt magatartás ellentétes a WTO szabályaival.

162 A felperesnek a bizalomvédelem, a jogbiztonság és az arányosság elveinek, valamint tulajdonhoz és gazdasági tevékenysége szabad gyakorlásához való joga megsértésére

alapított kifogásai mind azon az előfeltevésen nyugszanak, hogy az alperes intézményeknek felrótt magatartás ellentétes a WTO szabályaival.

163 Mivel ezek a szabályok nem szerepelnek azok között, amelyekre tekintettel a közösségi bíróság a közösségi intézmények magatartásának jogszerűségét ellenőrzi, ezeket az érveket is el kell utasítani.

164 Ebből következően az alperes intézmények magatartását nem lehet jogellenesnek tekinteni, és nem szükséges megvizsgálni az állítólagosan megsértett normák és elvek jogi természetére és azok megsértésének feltételezett súlyára vonatkozó felperesi érvelést.

165 Végül a felperes nem határozta meg azon védelmi intézkedések természetét és jogalapját, amelyeknek az ő érdekében való elfogadásának elmaradását az alperes intézményeknek felrója.

166 A közösségi intézmények mulasztása azonban csak akkor válthatja ki a Közösség felelősségét, ha az intézmények valamely közösségi rendelkezésből következő, cselekvésre vonakozó jogi kötelezettséget szegtek meg (a fenti 79. pontban hivatkozott Dubois et Fils kontra Tanács ügyben hozott ítélet 56. pontja).

167 Mivel az alperes intézményeknek felrótt magatartás jogellenessége nem állapítható meg, nem teljesül azon három együttes feltétel egyike, amelyek a Közösség szervei jogellenes magatartása miatti felelősségének beállásához szükségesek.

168 E körülmények között el kell utasítani a felperesnek e felelősségi rendszeren alapuló kártérítési keresetét, anélkül hogy szükséges lenne megvizsgálni ebben a keretben a másik két feltétel teljesülését, amelyek az állítólagos kár tényleges bekövetkezésére és a magatartás és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállására vonatkoznak (a Bíróság C-257/98. P. sz., Lucaccioni kontra Bizottság ügyben 1999. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-5251. o.] 14. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-220/96. sz., EVO kontra Tanács és Bizottság ügyben 2002. április 21-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2265. o.] 39. pontja).

A Közösség felelősségéről szervei jogellenes magatartásának hiányában

A Közösség szerződésen kívüli felelősségének elvéről szervei jogellenes magatartásának hiányában

– A felek érvei

169 A felperes lényegében azt állítja, hogy a Közösség politikai választása a banánágazat piaci szereplőinek támogatására azt eredményezte, hogy megtört a jogalanyok egyenlő közteherviselése a közösségi vállalkozások azon körének rovására, amelyeket aránytalanul sújtott az Egyesült Államokba irányuló behozatalukat terhelő vámpótlék.

170 Az alperes intézmények érdemben azt jegyzik meg, hogy a közösségi bíróság még sohasem állapította meg a Közösség szerződésen kívüli felelősségét szervei jogellenes

jogi aktusa hiányában, és hogy e felelősség beállásának feltételei egyáltalán nem teljesültek a jelen esetben.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

171 Amennyiben a jelen esethez hasonlóan a közösségi intézményeknek felrótt magatartás jogellenessége nem bizonyított, abból nem következik, hogy a vállalkozások –amelyeknek a gazdasági szereplők adott köréhez való tartozásuk okán aránytalan részét kell viselniük a kiviteli piachoz való hozzáférés korlátozásából származó terheknek – egyáltalán nem részesülhetnek kártérítésben a Közösség szerződésen kívüli felelősségére hivatkozva (lásd ebben az értelemben a Bíróság 81/86. sz., Boer Buizen kontra Tanács és Bizottság ügyben 1987. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 3677. o.] 17. pontját).

172 Az EK 288. cikk második bekezdése „a tagállamok jogában közös általános elvekre" alapozza a Közösségnek az intézményei által okozott károk megtérítésére vonakozó kötelezettségét, tehát anélkül, hogy ezen elvek hatályát kizárólag a Közösségnek az említett intézmények jogellenes magatartása miatti szerződésen kívüli felelőssége rendszerére korlátozná.

173 A nemzeti jogok szerződésen kívüli felelősségre vonatkozó szabályai azonban a magánszemélyek számára lehetővé teszik – jóllehet különböző mértékben, meghatározott területeken és különféle részletszabályok szerint –, hogy bírósági úton elérjék bizonyos károk megtérítését a károkozó jogellenes magatartása hiányában is.

174 A Közösség intézményeinek olyan magatartása által okozott kár, amelynek a jogellenes jellege nem bizonyított, kiválthatja a Közösség szerződésen kívüli felelősségét, amennyiben együttesen teljesülnek a kár tényleges bekövetkezésére, a kár és a közösségi intézmények magatartása közötti okozati összefüggésre, valamint a kérdéses kár rendkívüli és különleges jellegére vonatkozó feltételek (lásd a fenti 94. pontban hivatkozott Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 2000. június 15-én hozott ítélet 19. pontját).

175 Meg kell tehát vizsgálni, hogy e három feltétel teljesült-e a jelen esetben.

A valós kár fennállásáról

– A felek érvei

176 A felperes kifejti, hogy súlyos veszteségeket szenvedett el az amerikai piacra irányuló befektetései, az amerikai forgalmazó díjazása, az ügyvédi munkadíj és kifizetett behozatali vám miatt.

177 A Közösség jogellenes magatartása következtében a felperesnek jelentős hasznai maradtak el bizonyos szerződéseinek elvesztése és eladásainak visszaesése miatt az amerikai szankciók bevezetését megelőző előrejelzéseihez képest.

178 Az alperes felek a felperessel szemben arra hivatkoznak, hogy nem nyújtott be objektíven ellenőrizhető bizonyítékot valós tevékenységének elvesztésére és elmaradt hasznára vonatkozóan.

179 A felperes nem bizonyította, hogy a veszteségeit lehetetlen volt kompenzálni például a termékei árának növelésével, vagy azzal, hogy új irányt szab kiviteli politikájának. Nem nyújtott magyarázatot azon intézkedésekre, amelyeket veszteségei csökkentésére tehetett.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

180 A Tanács és a Bizottság lényegében nem vitatják a felperes által a Közösségől származó hullámpapírdobozok, -ládák és -tokok behozatalára bevezetett amerikai vámpótlék miatt elszenvedett kár valós jellegét.

181 Különösen, mivel felrótták a felperesnek, hogy nem bizonyította a veszteségei kompenzálásának lehetetlenségét az árai emelésével vagy kiviteli politikájának átalakításával, és nem nyújtott semmilyen magyarázatot azokra az intézkedésekre, amelyeket a kárának enyhítése érdekében tehetett, az alperesek hallgatólagosan elismerik, hogy a felperesenek szükségszerűen gazdasági kára keletkezett, legalább termékeiknek vitathatatlan drágulásából az Egyesült Államok piacán az amerikai *ad valorem* behozatali vám hirtelen, 100%-os növekedése miatt.

182 A Bizottság által benyújtott statisztikák egyébként megerősítik a felperes állításait, mivel vitathatatlanul bizonyítják az Egyesült Államok Közösségből származó hullámpapírdoboz,-láda- és -tokbehozatalának érezhető zuhanását.

183 Ilyen körülmények között az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy teljesült a felperes által elszenvedett kár valóságára vonatkozó feltétele.

Az elszenvedett kár és az alperes intézmények magatartása közötti okozati összefüggésről

– A felek érvei

184 A felperes úgy véli, hogy az amerikai behozatali vámok növelése közvetlenül az alperes intézmények magatartásának következménye, mivel az Amerikai Egyesült Államok a WTO-egyezmények által ráruházott jogok gyakorlására korlátozta magát.

185 Mivel ismerték magatartásuk következményeit, a Tanács és a Bizottság nem állíthatja jogszerűen, hogy az amerikai vámpótlék nem volt objektív és előrelátható következmény.

186 Nem arról van szó, hogy az Amerikai Egyesült Államok köteles volt-e vagy sem vámpótlékot kivetni, vagy módja volt ennek részletes szabályait meghatározni, hanem csak annak megállapításáról, hogy az intézmények magatartása vezette az Amerikai Egyesült Államokat ezen intézkedéseinek elrendelésére, és megteremtette annak feltételeit, hogy azokat az megtegye. Az Amerikai Egyesült Államok mérlegelésétől függő elemek tehát nem elegendők az okozati összefüggés megtörésére.

187 Az alperesek emlékeztetnek, hogy a Közösség szerződésen kívüli felelősségére nem lehet hivatkozni valamennyi – esetleg a közösségi intézmények magatartásától távoli – káros következmény helyreállításának követelése érdekében.

188 Az amerikai vámnövelés és a közösségi intézmények eljárása között számos határozatott hozott a DSB, és az Amerikai Egyesült Államok önálló és egyoldalú határozatokat fogadott el. Más szavakkal, az Amerikai Egyesült Államok eljárása a közösségi eljárás normális menete szerint nem volt objektív módon előrelátható.

189 Egyáltalán nem volt nyilvánvaló, hogy az amerikai kormány a vámpótlékkal válaszol a vizsgálóbizottság jelentéseire. Az Amerikai Egyesült Államok még azelőtt kérte az engedmények felfüggesztését, hogy az 1637/98 és 2362/98 rendeletek összeegyeztethetetlenségét véglegesen megállapították volna.

190 Az amerikai kormány teljesen függetlenül határozott a felperes termékeinek megterheléséről, anélkül hogy a Közösségnek módjában állt volna befolyásolni ezt a választást. Hasonlóképpen, az Amerikai Egyesült Államok által kivetett vámok szintjét az amerikai kormány szabadon határozta meg.

191 Még annak feltételezése esetén is, hogy számítani lehetett az engedmények Amerikai Egyesült Államok általi felfüggesztésére, a közösségi ítélkezési gyakorlat értelmében nem volt előrelátható, hogy az Amerikai Egyesült Államok pontosan a felperes termékeit sújtja a behozatali vámpótlékkal.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

192 Nem lehet hivatkozni az EK 288. cikk második bekezdése által hivatkozott, a tagállamok jogában közös általános elvekre annak alátámasztására, hogy fennáll a Közösség kötelezettsége arra, hogy orvosolja szervei magatartásának bármilyen, akár távoli káros következményét (lásd értelemszeűen a Bíróság 64/76. és 113/76., 167/78. és 239/78., 27/79., 28/79. és 45/79. sz., Dumortier és társai kontra Tanács egyesített ügyekben 1979. október 4-én hozott ítéletének [EBHT 1979., 3091. o.] 21. pontját és a C-363/88. és C-364/88. sz., Finsider és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1992. január 30-án hozott ítéletének [EBHT 1992., I-359. o.] 25. pontját, az Elsőfokú Bíróság T-201/99. sz., Royal Olympic Cruises és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben 2000. december 12-én hozott végzésének [EBHT 2000., II-4005. o.] 26. pontját).

193 Az EK 288. cikk második bekezdése által megkövetelt okozati összefüggés ugyanis kellően közvetlen okozati összefüggés fennállását feltételezi a közösségi intézmények magatartása és a kár között (a fenti 192. pontban hivatkozott Dumortier és társai kontra Tanács egyesített ügyekben hozott ítélet 21. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-178/98. sz., Fresh Marine kontra Bizottság ügyben 2000. október 24-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3331. o.] 118. pontja, amelyet fellebbezést követően megerősített a Bíróság C-472/00 P. sz., Bizottság kontra Fresh Marine ügyben 2003. július 10-én hozott ítélete [EBHT 2003., I-7541. o.]).

194 Az bizonyára igaz, hogy az Amerikai Egyesült Államokat kérésére a DSB csak felhatalmazta arra, hogy vonja vissza a kedvezményeket a Közösségből származó termékek behozatalát sújtó vámok növelése útján, és nem kötelezte erre. Az amerikai kormány még e felhatalmazás megszerzését követően is megtartotta annak lehetőségét, hogy folytassa a Közösséggel szembeni vita rendezését anélkül, hogy megtorló intézkedéseket fogadna el a Közösséggel szemben.

195 Szintén mérlegelési lehetőségeinek gyakorlása keretében határozott az amerikai kormány egyrészt a Közösségből származó hullámpapírból készült dobozok, ládák és tokok vámpótlékkal való sújtásáról – amely alól mentesítette a Közösség bizonyos tagállamaiból származó termékeket –, másrészt a behozatali vámpótlék mértékének az azzal sújtott termékek árának 100%-ában való rögzítéséről.

196 Mindazonáltal a vitatott közösségi banánbehozatali rendszer, és a DSB-nek e rendszer WTO-szabályokkal való összeegyeztethetetlenségének megállapításáról szóló határozata hiányában az Amerikai Egyesült Államok nem kérhetett és nem kaphatott volna felhatalmazást a DSB-től arra, hogy felfüggessze vámengedményeit a Közösségből származó termékek esetében, olyan mértékben, ami megfelel az előnyök hatálytalanításának vagy gyengítésének a vitás közösségi rendszer fenntartásából eredő mértékével.

197 Ugyanis az amerikai gazdaság által a WTO-szabályokkal összeegyeztethetetlennek ítélt közösségi banánbehozatali rendszer miatt elszenvedett kár összege alapján határozta meg a DSB a kereskedelmi forgalmat, amelynek erejéig az amerikai kormány jogosult volt felfüggeszteni vámengedményeit a Közösség irányában.

198 E körülmények között az engedmények Közösséggel szembeni visszavonását – amely a behozatali vámpótlék formáját öltötte – úgy kell tekinteni, mint a WTO-

szabályokkal összeegyeztethetetlen közösségi banánbehozatali rendszernek az alperes intézmények általi hatálybantartásának objektív következményét, a Közösség által elfogadott WTO vitarendezési rendszer normális és előrelátható lefolyása szerint.

199 Az Amerikai Egyesült Államok egyoldalú döntése a vámpótlék bevezetéséről a Közösségből származó hullámpapírból készült dobozokra, ládákra és tokokra tehát nem töri meg az okozati összefüggést az e vámpótlék bevezetése által a felperesnek okozott kár és az alperesek által fenntartott vitás banánbehozatali rendszer között.

200 Az alperes intézmények magatartása ugyanis szükségképpen kiváltotta a megtorló intézkedést az amerikai kormány részéről a vitarendezési egyetértés által bevezetett és a Közösség által elfogadott szabályoknak megfelelően, így ezt a magatartást úgy kell tekinteni, mint a felperes által az amerikai vámpótlék bevezetése okán elszenvedett kár meghatározó okát.

201 Mielőtt még a DSB 1999. április 19-én engedélyezte az Amerikai Egyesült Államok számára a behozatali vámpótlék kivetését, az alperes intézmények tudatában voltak, hogy amerikai megtorló intézkedések várhatóak.

202 Az Amerikai Egyesült Államok 1998. november 10-én közzétette a vámpótlékkal terhelni kívánt közösségi eredetű termékek ideiglenes listáját, amely vámpótlék 100%-os mértékkel való kivetését 1998. december 21-én megerősítették.

203 1999. március 3-tól, amely időpontban a közösségi exportőrök terhére bevezették a behozandó áruk értéke 100%-ának megfelelő bankgarancia letételére vonatkozó kötelezettséget, az alperesek nem tudták a továbbiakban figyelmen kívül hagyni az Amerikai Egyesült Államok vámpótlék bevezetésére vonatkozó határozott szándékát. Nem maradhatott fenn kétség a különmegbízott 1999. április 9-i sajtóközleményét követően, amelyben bejelentette a vámpótlékkal sújtott termékek listáját.

204 El kell fogadni a megkövetelt közvetlen okozati összefüggés fennállását egyrészt a közösségi banánimportot illetően az alperes intézmények által tanúsított magatartás, másrészt a felperes által az amerikai vámpótlék bevezetése miatt elszenvedett kár között.

Az elszenvedett kár rendkívüli és különleges jellegéről

– A felek érvei

205 A felperes előterjeszti, hogy a Bíróság már elismerte a Közösség azon kötelezettségét, hogy megfelelő kompenzációról gondoskodjon, amennyiben a gazdasági szereplők adott kategóriájának a jelen esethez hasonlóan aránytalan részt kell viselnie a Közösség és harmadik államok kereskedelmi megállapodásának végrehajtásából eredő terhekből (a fenti 171. pontban hivatkozott De Boer Buizen kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítélet 17. pontja).

206 Ugyanez vonatkozik arra, amikor a magánszemélyt közérdekből olyan teher viselésére kötelezik, amely őt szokásosan nem terheli (a Bíróság 267/82. sz., Développement és Clemessy kontra Bizottság ügyben 1986. június 24-én hozott ítélete [EBHT 1986., 1907. o.]), és az rendkívüli és különleges kárnak minősül (a Bíróság 9/71. és 11/71. sz., Compagnie d'approvisionnement et Grands Moulins de Paris kontra Bizottság egyesített ügyekben 1972. június 13-án hozott ítéletének [EBHT 1972., 391. o.] 45. és 46. pontja, az 59/83. sz., Biovilac kontra EGK ügyben 1984. december 6-án hozott ítélete [EBHT 1984., 4057. o.] és a fenti 94. pontban hivatkozott Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítéletének 18. pontja).

207 Az alperesek lényegében úgy válaszolnak, hogy a közösségi exportőröket fenyegető kereskedelmi kockázatok úgy tekinthetők, mint amelyek a WTO rendszeréből fakadnak, és nincs különös indoka annak, hogy a Közösség vállalja annak terhét. Ezenkívül a kárnak a vállalkozások zárt csoportját kellene érintenie.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

208 Azon károk, amelyek a gazdasági szereplőket a közösségi intézmények eljárása miatt érhetik, egyrészt abban az esetben rendkívüliek, ha meghaladják az érintett ágazat tevékenységéhez fűződő gazdasági kockázatok korlátait, másrészt akkor különlegesek, ha a gazdasági szereplők egy meghatározott csoportját aránytalanul érintik más gazdasági szereplőhöz képest (lásd a fenti 94. pontban hivatkozott Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítélet 80. pontját és a fenti 99. pontban hivatkozott Afrikanische Frucht-Compagnie és Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 151. pontját).

209 A jelen esetben nem bizonyított, hogy a felperes a közösségi banánbehozatali rendszer WTO-egyezményekkel való összeegyeztethetetlensége miatt az exportőri tevékenységéhez fűződő kockázatok határát túllépő károsodást szenvedett volna.

210 Igaz, hogy a WTO-t létrehozó egyezmény célja – amint azt preambuluma is említi – integrált multilaterális kereskedelmi rendszer bevezetése, amely rögzíti a korábbi kereskedelem-liberalizálási erőfeszítések eredményeit.

211 Meg kell azonban állapítani, hogy a vámengedmények felfüggesztésének lehetősége – amely intézkedés a WTO-egyezményekben szerepel, és a jelen esetben is felmerült – a nemzetközi kereskedelem jelenlegi rendszerében rejlő nehézségek egyike. Ennélfogva ezt a nehézséget valamennyi piaci szereplő kénytelen elviselni, aki úgy dönt, hogy a termékeit a WTO egyik tagjának piacán értékesíti.

212 A választottbíróság 1999. április 9-i határozata ténylegesen hangsúlyozta, hogy az ideiglenesség – amelyet a vitarendezési egyetértés 22. cikkének 1. pontja fűz az engedmények felfüggesztéséhez – jelzi, hogy annak célja az érintett WTO-tag ösztönzése a DSB ajánlásainak és határozatainak betartására.

213 Ezenkívül a vitarendezési egyetértés – amely nemzetközi jogi okmányt megfelelő közzétételi intézkedésekkel hirdettek ki, hogy biztosítsák annak ismeretét a közösségi piaci szereplők számára – 22. cikke 3. pontjának b) és c) pontjából következik, hogy a WTO panaszos tagja az engedmények vagy más kötelezettségek felfüggesztését más ágazatokban is alkalmazhatja, mint amelyben a vizsgálóbizottság vagy a Fellebbezési Testület megállapította az érintett tag jogsértését, akár ugyanazon, akár más WTO-egyezmény alapján.

214 Ebből következik, hogy azok a kockázatok, amelyeknek a kartonpapírból készült dobozok, ládák és tokok felperes általi forgalmazása az amerikai piacon ki volt téve, nem tekinthetők idegennek a nemzetközi kereskedelem – szervezetének jelenlegi állapotában – szokásos kockázataitól.

215 A jelen körülmények között tehát nem lehet rendkívülinek minősíteni a felperes által elszenvedett kárt.

216 E megállapítás elegendő bármilyen kártérítéshez való jog kizárásához. Nem szükséges tehát, hogy az Elsőfokú Bíróság a kár különleges jellegére vonatkozó feltételről határozzon.

217 Ebből következik, hogy el kell utasítani a felperes kártérítés iránti kérelmét, amely a Közösség szervei jogellenes magatartása hiányában felmerülő szerződésen kívüli felelősségének rendszerén alapul.

218 Az előző érvek összességéből következik, hogy a keresetet el kell utasítani mint megalapozatlant anélkül, hogy szükség volna határozni a felperes másodlagos kereseti kérelmeiről.

A költségekről

219 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

220 Mivel a felperes pervesztes lett, kötelezni kell a saját költségei mellett a Parlament, a Tanács és a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére a három alperes intézmény ilyen irányú kereseti kérelmének megfelelően.

221 Az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-ának első bekezdése értelmében az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik költségeiket.

222 Következésképpen a Spanyol Királyság maga viseli költségeit.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (nagytanács)

a következőképpen határozott:

1) A keresetet mint elfogadhatatlant elutasítja, amennyiben a Parlament ellen irányul.

2) Ezt meghaladóan elutasítja a keresetet mint megalapozatlant.

3) A felperes köteles viselni saját költségei mellett a Parlament, a Tanács és a Bizottság részéről felmerült költségeket.

4) A Spanyol Királyság maga viseli költségeit.

Vesterdorf Lindh Azizi

Pirrung Legal García-Valdecasas

Tiili Cooke Meij

Vilaras Forwood

Kihirdetve Luxembourgban, a 2005. december 14-i nyilvános ülésen.

E. Coulon B. Vesterdorf

hivatalvezető elnök

Tartalomjegyzék

Jogi háttér ..... II - 5467

A jogvita alapját képező tényállás ..... II - 5474

Eljárás ..... II - 5482

A felek kérelmei ..... II - 5484

Az elfogadhatóságról ..... II - 5485

A kereset elfogadhatatlanságáról, amennyiben az a Parlament ellen irányul ..... II - 5486

A felek érvei ..... II - 5486

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 5487

Az eljárási szabályzat 44. cikke 1 §-a c) pontjának előírásai és a keresetlevél összhangjának hiányáról ..... II - 5489

A felek érvei ..... II - 5489

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 5489

Az Elsőfokú Bíróság hatásköréről ..... II - 5491

A felek érvei ..... II - 5491

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 5491

Az ügy érdeméről ..... II - 5493

A Közösség szervei jogellenes magatartása miatti felelősségéről ..... II - 5493

A felek érvei ..... II - 5495

– Az alperes intézményeknek felrótt jogsértések ..... II - 5495

– Az alperesek által állítólag megsértett szabályok jogi jellegéről ..... II - 5497

– Az állítólagos sérelmek súlyosságáról ..... II - 5498

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 5500

– A WTO-szabályokra való hivatkozás lehetőségére vonatkozó előzetes kérdésről ..... II - 5500

– A WTO keretében vállalt különleges kötelezettség végrehajtásának szándékára vonatkozó kivételről ..... II - 5502

– A WTO-egyezmények meghatározott rendelkezéseire való határozott utaláson alapuló kivételről ..... II - 5507

A Közösség felelősségéről szervei jogellenes magatartásának hiányában ..... II - 5510

A Közösség szerződésen kívüli felelősségének elvéről szervei jogellenes magatartásának hiányában ..... II - 5510

– A felek érvei ..... II - 5510

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 5511

A valós kár fennállásáról ..... II - 5512

– A felek érvei ..... II - 5512

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 5513

Az elszenvedett kár és az alperes intézmények magatartása közötti okozati összefüggésről ..... II - 5514

– A felek érvei ..... II - 5514

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 5516

Az elszenvedett kár rendkívüli és különleges jellegéről ..... II - 5519

– A felek érvei ..... II - 5519

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 5520

A költségekről ..... II - 5522